

Codul de conduită a funcționarului public cu statut special din cadrul Instituției Prefectului Județul Bihor

Capitolul I

Dispoziții generale

Art.1. - (1) Codul de conduită a funcționarilor publici cu statut special, denumit în continuare cod de conduită, se aplică funcționarilor publici cu statut special (polițiști) din cadrul celor două servicii publice comunitare: serviciul public comunitar de pașapoarte și serviciul public comunitar regim permise și înmatriculare a vehiculelor din cadrul Instituției Prefectului Județul Bihor, denumită în continuare instituția prefectului, precum și personalului delegat sau detașat în cadrul acesteia, denumiți în continuare polițiști.

(2) Scopul prezentului cod îl constituie asigurarea conduitei etice a polițistului prin formarea și promovarea unei culturi profesionale adecvate, formarea și educarea personalului în spiritul acesteia, prevenirea abaterilor comportamentale, îmbunătățirea calității serviciilor, protecția persoanelor și a polițiștilor și realizarea, pe această cale, a echilibrului între drepturile cetățenilor, interesele autorităților publice, drepturile și obligațiile personalului instituției.

Principiile care guvernează conduita profesională a polițistului sunt următoarele:

a) legalitatea - în exercitarea atribuțiilor sale polițistul este obligat să respecte legea, precum și drepturile și libertățile constituționale ale persoanelor;

b) egalitatea, imparțialitatea și nediscriminarea - în îndeplinirea atribuțiilor profesionale polițistul aplică tratamente egale tuturor persoanelor, luând aceleași măsuri pentru situații similare de încălcare a normelor protejate de lege, fără a fi influențat de considerente etnice, de naționalitate, rasă, religie, opinie politică sau de orice altă opinie, vârstă, sex, orientare sexuală, avere, origine națională, socială sau decurgând din orice altă situație;

c) transparența - constă în deschiderea pe care polițistul trebuie să o manifeste față de societate în limitele stabilite de reglementările polițienești;

d) capacitatea și datoria de exprimare - reprezintă posibilitatea polițistului de a analiza situațiile profesionale pe care le întâlnește și de a-și exprima punctul de vedere, potrivit pregătirii și experienței sale, pentru a îmbunătăți calitatea și eficacitatea serviciului polițienesc cu privire la acestea;

e) disponibilitatea - presupune intervenția polițistului în orice situație în care ia cunoștință despre atingerea adusă vreuneia dintre valorile apărute de lege, indiferent de momentul constatării acesteia, capacitatea de a asculta și de a rezolva problemele celor aflați în dificultate ori de a îndruma către alte autorități cazurile care se situează în afara competenței ori atribuțiilor sale;

f) prioritatea interesului public - se manifestă prin aceea că pentru îndeplinirea atribuțiilor funcționale polițistul acordă prioritate realizării serviciului în folosul comunității;

g) profesionalismul - presupune aplicarea corectă și responsabilă a cunoștințelor teoretice și a deprinderilor practice pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu;

h) confidențialitatea - determină obligația polițistului de a garanta securitatea datelor și informațiilor obținute în exercitarea autorității conferite de lege;

i) respectul - se manifestă prin considerația pe care polițistul o acordă persoanelor, colegilor, superiorilor, subordonaților, drepturilor și libertăților acestora, instituțiilor, legilor, valorilor sociale, normelor etice și deontologice;

j) integritatea morală - presupune adoptarea unui comportament conform normelor etice acceptate și practicate în societate;

k) independența operațională - constă în îndeplinirea atribuțiilor și misiunilor potrivit competențelor stabilite pentru nivelul ierarhic pe care îl ocupă în cadrul poliției, fără imixtiunea ilegală a altor polițiști, persoane sau autorități;

l) loialitatea - se exprimă prin atașamentul față de instituție și valorile promovate de aceasta, adevărată conștiință manifestată de către polițist, din proprie inițiativă, față de obiectivele instituției, respectul față de ierarhia instituției, onestitate în relațiile interpersonale, respectul față de adevăr și dreptate, conștiințiozitate în îndeplinirea atribuțiilor, respectarea angajamentelor asumate, asigurarea confidențialității informațiilor obținute în procesul muncii.

Capitolul 2

Normele de conduită profesională a polițistului (funcționar public cu statut special)

Art.2

Conduita generală

Polițistul răspunde la orice solicitare privind exercitarea profesiei, evită comportamentul care ar putea afecta încrederea populației, este disciplinat și apără prestigiul instituției și profesiei, exercitând toate prerogativele și îndatoririle specifice funcției publice pe care o deține.

Art. 3

Comportamentul polițistului

(1) Polițistul trebuie să se comporte civilizată și să dea dovadă de amabilitate și solitudine, adoptând o atitudine politicoasă și fermă.

(2) Polițistul trebuie să dovedească stăpânire de sine, capacitate de comunicare, abilități de gestionare a situațiilor conflictuale, dezvoltându-și prin sistemul de formare continuă puterea de înțelegere a problemelor sociale, culturale și educaționale specifice colectivității în care își exercită profesia, precum și, după caz, capacitățile manageriale.

Art. 4

Declinarea calității

(1) Polițistul în uniformă trebuie să poarte însemnele distinctive și echipamentul prevăzute de lege, pentru a fi protejat și recunoscut cu ușurință pe timpul misiunilor.

(2) Polițistul are obligația de a-și face cunoscută identitatea în legătură cu îndatoririle profesionale ce îi revin, contribuind astfel la realizarea interesului public, asigurarea protecției proprii și crearea premiselor necesare angajării răspunderii personale pentru acțiunile sau inacțiunile sale.

Art.5

Raporturi în exercitarea profesiei

Polițistul trebuie să promoveze și să dezvolte fără discriminare bunele raporturi între instituția pe care o reprezintă și comunitate, asigură cooperarea efectivă cu reprezentanții autorităților publice.

centrale și locale, ai organizațiilor neguvernamentale și ai populației, ai grupurilor minoritare, inclusiv ai celor etnice.

Art.6

Parteneriatul cu comunitatea

În temeiul relațiilor de parteneriat dezvoltate în cadrul comunității, polițistul furnizează membrilor acesteia informații privitoare la legislația în vigoare și la activitatea sa profesională, în limita competențelor ce îi revin și fără a dezvălui date și informații clasificate, potrivit legii.

Art.7

Protecția datelor și informațiilor

(1) Polițistul are obligația să păstreze, în condițiile legii, asigurând respectarea drepturilor persoanelor, secretul de stat și secretul de serviciu, precum și confidențialitatea deplină a datelor și informațiilor pe care le deține și să nu le utilizeze abuziv sau în folos personal.

(2) Culegerea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal de către polițist se fac în condițiile legii și vor fi limitate strict la ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor legale legitime și specifice poliției.

Art.8

Respectarea demnității umane

(1) Polițistului îi este interzis să aplice, să încurajeze și să tolereze, în nici o împrejurare, acte de tortură, tratamente și pedepse inumane sau degradante, constrângeri fizice ori psihice.

(2) În cazul în care polițistul ia cunoștință, prin orice mijloace, despre săvârșirea de către alt polițist a faptelor prevăzute la alin. (1), ia măsurile care se impun, după caz, pentru determinarea încetării acestui comportament și pentru informarea superiorilor cu privire la situația sesizată.

Art.9

Atitudinea față de corupție

(1) Polițistului îi este interzis să tolereze actele de corupție și să utilizeze abuziv autoritatea publică pe care i-o conferă statutul său.

(2) Polițistului îi este interzis să pretindă sau să accepte bani, bunuri ori valori în scopul de a îndeplini sau de a nu îndeplini atribuțiile profesionale și să primească sarcini, misiuni sau lucrări care excedează competențelor stabilite prin fișa postului.

(3) Polițistul ia atitudine față de actele de corupție manifestate în cadrul instituției, având obligația de a informa superiorii și alte organe competente cu privire la cazurile de corupție despre care a luat cunoștință.

(4) Polițistului îi este interzis să abuzeze de calitatea sau de funcția îndeplinită pentru rezolvarea unor interese de ordin personal.

Art.10

Sesizarea

Persoanele care se consideră lezate în drepturile și libertățile lor pot contesta acțiunile sau măsurile poliției, în condițiile legii.

Art. 11

Statutul și drepturile polițiștilor

(1) Polițistul este funcționarul public civil cu statut special, care exercită atribuțiile stabilite de lege pentru poliția română și celelalte structuri polițienesci din Ministerul Afacerilor Interne.

(2) În conformitate cu statutul lor profesional, polițiștii au dreptul la protecție socială adecvată, măsuri specifice de protecție a sănătății și securității individuale și la retribuție corespunzătoare potrivit importanței, riscurilor și gradului de pericol determinat de activitatea profesională.

(3) Polițiștii se pot asocia pe criterii profesionale, umanitare, tehnico-științifice, culturale, religioase și sportiv-recreative, potrivit prevederilor legale.

(4) Pentru a-și apăra drepturile și a-și promova interesele, polițiștii pot deveni membri ai Corpului Național al Polițiștilor.

Art. 12

Legalitatea acțiunilor

Polițistul are obligația de a verifica sistematic și de a asigura legalitatea acțiunilor sale, înaintea și în timpul desfășurării acestora, atât din perspectiva respectării legislației naționale, cât și a documentelor internaționale la care România este parte.

Art. 13

Răspunderea polițiștilor (funcționarilor publici cu statut special)

(1) Polițistul răspunde personal pentru acțiunile, inacțiunile și omisiunile sale, în condițiile legii. El are datoria să se abțină de la executarea ordinelor și misiunilor vădit ilegale, având obligația de a-și informa de îndată șefii despre aceasta, pe cale ierarhică, atât verbal, cât și prin raport scris.

(2) Abținerea de la executarea ordinelor și misiunilor în condițiile alin. (1) nu atrage răspunderea disciplinară a polițistului.

(3) Polițistul care deține o funcție de conducere răspunde pentru dispozițiile date subordonaților în temeiul autorității pe care o exercită potrivit prevederilor legale.

(4) Prin modul de organizare a relațiilor ierarhice în cadrul poliției se asigură posibilitatea identificării superiorului responsabil de acțiunile sau inacțiunile polițistului în exercitarea atribuțiilor profesionale.

(5) Măsurile disciplinare se stabilesc și se aplică numai după efectuarea cercetării prealabile. În cazurile în care prin aplicarea sancțiunilor disciplinare se dispune amânarea promovării în grade profesionale sau funcții superioare ori se aduce atingere raporturilor de serviciu ale polițistului, cercetarea prealabilă este urmată în mod obligatoriu de consultarea consiliilor de disciplină special constituite.

Capitolul 3

Îndatoririle polițistului și restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți

A. Îndatoririle polițistului

Art. 14

Polițistul este dator:

a) să fie loial instituției din care face parte, să respecte principiile statului de drept și să apere valorile democrației;

b) să dovedească solitudine și respect față de orice persoană, în special față de grupurile vulnerabile, să își consacre activitatea profesională îndeplinirii cu competență, integritate, corectitudine și conștiinciozitate a îndatoririlor specifice de serviciu prevăzute de lege;

c) să își perfecționeze continuu nivelul de instruire profesională și generală;

d) să fie disciplinat și să dovedească probitate profesională și morală în întreaga activitate;

e) să fie respectuos, cuviincios și corect față de șefi, colegi sau subalterni;

f) să acorde sprijin colegilor în executarea atribuțiilor de serviciu;

g) să informeze șeful ierarhic și celelalte autorități abilitate cu privire la faptele de corupție săvârșite de alți polițiști, de care a luat cunoștință;

h) prin întregul său comportament, să se arate demn de considerația și încrederea impuse de profesia de polițist.

Art.15

Polițistul este obligat:

a) să păstreze secretul profesional, precum și confidențialitatea datelor dobândite în timpul desfășurării activității, în condițiile legii, cu excepția cazurilor în care îndeplinirea sarcinilor de serviciu, nevoile justiției sau legea impun dezvăluirea acestora;

b) să manifeste corectitudine în rezolvarea problemelor personale, în așa fel încât să nu beneficieze și nici să nu lase impresia că beneficiază de datele confidențiale obținute în calitate sa oficială;

c) să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal ale acestora, potrivit competențelor legal stabilite;

d) să aibă o conduită corectă, să nu abuzeze de calitatea oficială și să nu compromită, prin activitatea sa publică ori privată, prestigiul funcției sau al instituției din care face parte;

e) să informeze de îndată structura de resurse umane a unității din care face parte despre dobândirea calității procesuale de învinuit sau inculpat, precum și despre măsurile procesuale penale dispuse ori hotărârile penale pronunțate împotriva sa.

Art.16

Polițistului îi este interzis, în orice împrejurare:

a) să primească, să solicite, să accepte, direct sau indirect, ori să facă să i se promită, pentru sine sau pentru alții, în considerarea calității sale oficiale, daruri sau alte avantaje;

b) să rezolve cereri care nu sunt de competența sa ori care nu i-au fost repartizate de șefii ierarhici sau să intervină pentru soluționarea unor asemenea cereri, în scopurile prevăzute la lit. a);

c) să folosească forța, altfel decât în condițiile legii;

d) să provoace unei persoane suferințe fizice ori psihice cu scopul de a obține de la această persoană sau de la o terță persoană informații sau mărturisiri, de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta sau o terță persoană l-a comis ori este bănuită că l-a comis, de a o intimida sau de a face presiuni asupra ei ori asupra unei terțe persoane;

e) să colecteze sume de bani de la persoane fizice sau juridice;

f) să redacteze, să imprime sau să difuzeze materiale ori publicații cu caracter politic, imoral sau care instigă la indisciplină;

g) să aibă, direct sau prin intermediari, într-o unitate supusă controlului unității de poliție din care face parte, interese de natură să compromită imparțialitatea și independența acestuia.

Art. 17

(1) Serviciul polițienesc are caracter permanent și obligatoriu.

(2) Polițistul este obligat să se prezinte la programul de lucru stabilit, precum și în afara acestuia, în situații temeinic justificate, pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu compensarea timpului lucrat, potrivit legii.

(3) În situații de catastrofe, calamități sau tulburări de amploare ale ordinii și liniștii publice ori alte asemenea evenimente polițistul este obligat să se prezinte de îndată la unitatea de poliție din care face parte.

(4) La instituirea stării de urgență, de asediu, de mobilizare și pe timp de război, polițistul aflat în concediu de odihnă, concediu de studii, învoire plătită sau concediu fără plată este obligat să contacteze în cel mai scurt timp posibil șeful nemijlocit, care dispune cu privire la condițiile de întrerupere a acestor situații și de reluare a activității, în funcție de specificul acesteia și necesitățile unității.

(5) În situația instituirii stării de urgență, șeful unității poate dispune/aproba, în funcție de evoluția situației operative și de specificul activităților și necesitățile unității, efectuarea totală/parțială a concediului de odihnă sau acordarea unor zile de învoire plătită, după caz.

(6) Pe timpul stării de urgență, de asediu, de mobilizare și pe timp de război, șefii unităților stabilesc programul de lucru al acestora în funcție de specificul și necesitățile unității.

B. Restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți

Art.18

(1) Polițistului îi este interzis:

- a) să facă parte din partide, formațiuni sau organizații politice ori să desfășoare propagandă în favoarea acestora;
- b) să exprime opinii sau preferințe politice la locul de muncă sau în public;
- c) să candideze pentru autoritățile administrației publice locale, Parlamentul României și pentru funcția de Președinte al României;
- d) să exprime în public opinii contrare intereselor României;
- e) să declare sau să participe la greve, precum și la mitinguri, demonstrații, procesiuni sau orice alte întruniri cu caracter politic;
- f) să adere la secte, organizații religioase sau la alte organizații interzise de lege;
- g) să efectueze, direct sau prin persoane interpușe, activități de comerț ori să participe la administrarea sau conducerea unor societăți comerciale, cu excepția calității de acționar;
- h) să exercite activități cu scop lucrativ de natură să lezeze onoarea și demnitatea polițistului sau a instituției din care face parte;
- i) să încalce regimul juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților, stabilit potrivit Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Polițistul poate prezenta în public, numai în condițiile stabilite prin ordin al ministrului administrației și internelor, informații și date obținute în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau poate face comentarii referitoare la astfel de date și informații, dacă prin acestea nu este încălcat principiul prezumției de nevinovăție ori nu sunt lezate dreptul la propria imagine, demnitatea, viața intimă, familiaă ori privată a persoanei sau nu este prejudiciată finalizarea urmăririi penale într-o cauză aflată în curs de cercetare ori de judecare.

(3) Datele și informațiile clasificate, potrivit legii, obținute de polițist în timpul exercitării atribuțiilor profesionale nu pot fi făcute publice pe o perioadă de 5 ani de la încetarea raporturilor sale de serviciu, dacă legea nu prevede altfel.

Art.19

(1) Polițiștii se pot asocia și pot constitui asociații cu caracter profesional, umanitar, tehnico-științific, cultural, religios și sportiv-recreativ, fără a aduce atingere îndeplinirii atribuțiilor și îndatoririlor de serviciu.

Dispoziții finale

Art. 20

Cadrul general al răspunderii

Încălcarea principiilor și regulilor prevăzute de prezentul cod atrage răspunderea disciplinară, civilă sau penală a celui vinovat, în condițiile legii.

Art.21

Aplicabilitate

- (1) Prezentul cod se aplică personalului aflat sub incidența prevederilor Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de structura în care este încadrat și de funcția pe care o deține.

Art. 22

Informarea cu privire la prevederile Codului de etică

- (1) La numirea în funcție, personalului din cadrul instituției prefectului i se aduc la cunoștință prevederile Codului de etică, iar angajatul este responsabil de respectarea acestuia. În acest scop, consilierul (responsabil resurse umane) din cadrul instituției prefectului comunică personalul nou angajat (nume, prenume, serviciu/compartiment, funcție) în termen maximal de 5 zile de la numire/încadrare consilierului de etică.
- (2) Personalul este informat cu privire la prevederile Codului de etică prin includerea în tematica de pregătire și formare profesională la nivelul celor două servicii publice comunitare primite de la direcțiile serviciilor publice comunitare, pregătire efectuată de șefii de serviciu, de către consilierul de etică conform unor sesiuni de informare aprobate în baza planului de pregătire profesională și pe pagina web a instituției.
- (3) Pentru orice neclarități, întrebări sau asistență cu privire la conținutul Codului de etică, precum și pentru a primi în condiții de deplină confidențialitate îndrumare și consiliere etică, personalul instituției prefectului se adresează consilierului de etică.

Art. 23

Evaluare

Normele prezentului cod și aplicarea acestuia vor fi supuse unor evaluări periodice efectuate de structurile competente în domeniu.

**Întocmit,
Auditor,
Demian Gabriela**

